

VAN DE REDACTIE

Voorwoord bij jaargang 47

Publicatiedatum – 11 februari 2025

Zoals we in het voorwoord van jaargang 46 van Gorteria – Dutch Botanical Archives hebben aangekondigd, willen we elke nieuwe jaargang beginnen met een korte terug- en vooruitblik.

Jaargang 46 van Gorteria omvatte helaas wat minder artikelen dan gebruikelijk was voor de jaargangen daarvoor. Slechts vijf inhoudelijke artikelen zagen het daglicht, twee in het Nederlands en drie in het Engels. De oorzaak hiervan lag in een combinatie van factoren. De belangrijkste is, dat er voorgaande jaren een achterstand is weggewerkt in het redigeren van manuscripten en het gereed maken van geredigeerde manuscripten voor publicatie. Daarnaast bleef het aantal manuscripten dat in het tweede semester werd aangeboden achter bij de verwachting. Positief is echter het brede palet aan onderwerpen dat de vijf gepubliceerde artikelen omvatten. De twee uitersten die dit mooi illustreren zijn het laatste artikel dan in jaargang 46 verscheen dat de historische vondsten van Kruikmos (*Splachnum ampullaceum* Hedw.) behandelt en het derde artikel, dat gaat over de moderne technieken die ingezet worden om de georeferentie van herbariumexemplaren in het herbarium van Naturalis toegankelijk te maken voor toekomstig onderzoek. Het artikel van Bart van Tooren en John Bruinsma over de kranswieren op Bonaire en Curaçao willen we als bijzondere primeur even uitlechten. In het voorwoord bij de vorige jaargang spraken we al uit dat we ruimte willen bieden aan de beschrijving van de flora van Caribisch Nederland. Formeel gaat het dan natuurlijk alleen over Bonaire, Sint Eustatius en Saba, maar Curaçao hoort wel bij het koninkrijk, en het behoud van de biodiversiteit van de overige landen in het koninkrijk gaat ons ook aan het hart.

We verwachten binnenkort een volgend artikel over de flora van Caribisch Nederland te mogen verwelkomen. Een volledig overzicht van de gepubliceerde artikelen in de vorige jaargang van Gorteria is te vinden in de [Inhoudsopgave van jaargang 46](#).

De flora van Nederland verandert snel als gevolg van allerlei factoren waarvoor wij mensen verantwoordelijk zijn, dat hoeven we de lezers van Gorteria niet uit te leggen. In dit licht blijft het, ook in het tijdperk van grote databases, citizen science en digitale fotografie, uiterst belangrijk om deze dataveranderingen, en gegevens die hierop duiden, niet alleen digitaal op te slaan, maar dit ook te documenteren met herbariummateriaal en zo mogelijk te beschrijven in artikelen.

Je hoeft maar twee of drie afleveringen van Gorteria in te zien om een beeld te krijgen van de breedte aan onderwerpen die we publiceren. Wat in Gorteria steeds centraal staat is de flora van Nederland – en sinds kort dus de andere delen van het koninkrijk. Graag nodigen we de lezer van dit voorwoord uit om aan de verspreiding van de kennis over die flora bij te dragen door uw manuscripten in te sturen. Artikelen mogen in het Nederlands of in het Engels geschreven worden. Artikelen in het Engels kunnen over de grens meer aandacht krijgen, artikelen in het Nederlands zijn beter toegankelijk voor het Nederlandse en Vlaamse lezers pubiek. Het is uiteraard aan de auteur om de taal van diens artikel te kiezen. Instructies voor auteurs zijn te vinden op de webpagina van Gorteria onder het kopje 'Voor de auteurs'. Mocht u zich afvragen of een artikel past in Gorteria, dan kunt u natuurlijk altijd per email contact opnemen met de redactiesecretaris (nhn.gorteria@naturalis.nl).

Zoals inmiddels wel bekend, is Gorteria sinds 2016 een strikt online tijdschrift. De artikelen worden gepubliceerd op natuurtijdschriften.nl, waar ook de voor 2016 verschenen artikelen zijn te downloaden. Vanaf september 2020, toen op natuurtijdschriften.nl met de metingen werd begonnen, zijn Gorteria-artikelen 50.799 keer gedownload, waarvan 16.709 in 2024. Dit is flink meer dan in 2023, maar komt ook door een iets veranderde telmethode. De tien meest gedownloade artikelen in 2024 zijn:

- Boekaankondigingen (587×),
- [Standaardlijst van de Nederlandse flora 2020](#) (552×),
- Sleutels (525×),
- Korte mededelingen (340×),
- [Schroeforchis \(Spiranthes Rich.\) in Nederland](#) (302×),
- [American cudweeds \(Gamochaeta; Gnaphalium s.l., Asteraceae\) in Belgium and the Netherlands](#) (235×),
- [De taxonomie van zeekralen \(Salicornia L.\)\(Amaranthaceae\) in Nederland](#) (228×),
- [Cytisus striatus \(Hill\) Rothm. op enkele militaire oefenterreinen](#) (222×),
- [De wilde rozen \(Rosa L.\) van Nederland](#) (201×),
- [Morfologisch onderzoek naar autochtone Acer campestre \(Sapindaceae\) in Nederland](#) (186×).

De tien meest gedownloade artikelen vanaf de start van de metingen in 2020 zijn:

- Sleutels (2952×),
- [Standaardlijst van de Nederlandse flora 2020](#) (1694×),
- Boekaankondigingen (1302×),
- [De wilde rozen \(Rosa L.\) van Nederland](#) (875×),
- [Campsites as unexpected hotspots for the unintentional introduction and subsequent naturalization of alien plants in Belgium and the Netherlands](#) (722×),
- [Ptychostomum touwii, a new bryophyte species distinguished from Ptychostomum rubens by iterative morpho-molecular analysis, and a note on Bryum microerythrocarpum](#) (701×),
- [Veluwse wespenorchis \(Epipactis veluwensis\) een nieuwe Epipactis-soort in Nederland](#) (673×),
- [Schroeforchis \(Spiranthes Rich.\) in Nederland](#) (627×),
- Korte mededelingen (614×),
- [De taxonomie van zeekralen \(Salicornia L.\)\(Amaranthaceae\) in Nederland](#) (595×).

Omdat er verschillende artikelen zijn verschenen in de rubrieken 'Boekaankondigingen' en 'Korte mededelingen', worden de downloads van deze artikelen bij elkaar opgeteld. Iets dergelijks geldt waarschijnlijk ook voor 'Sleutels', dat niet alleen de titel van een artikel van Leni Duistermaat is, maar ook als woord in verschillende titels voorkomt.

Het is niet verrassend dat een aantal artikelen in beide lijstjes voorkomen. Het onderwerp van artikelen die over een aantal gerekend veel gelezen worden is kennelijk populair, waardoor de kans groot is dat die in 2024 ook nog veel gelezen gaan worden. Maar uit het aantal downloads per artikel in 2024 is ook

Fig. 1. Baudewijn Odé, senior projectleider van [Floron](#) en hoofdredacteur van [Gorteria – Dutch Botanical Archives](#).

af te leiden dat ook vrij recent gepubliceerde artikelen al veel worden gelezen. Het overzicht van het totale aantal downloads per artikel laat zien dat de belangstelling van de lezers uitgaat naar een gevarieerd aanbod van artikelen, iets wat we vorig jaar ook al hadden opgemerkt en wat ons als redactie van Gorteria zeer verheugt.

Onze samenstelling als redactie van Gorteria is ongewijzigd. De redactie bestaat uit zeven personen met elk hun eigen expertise op het gebied van de floristiek, vegetatiekunde, plantenecologie, plantengeografie, plantensystematiek, populatiebiologie, populatiegenetica en nomenclatuur: Baudewijn Odé (hoofdredacteur, [Fig. 1](#)), Hans Kruijer (redactiesecretaris), Leni Duistermaat, Rense Haveman, Gerard Oostermeijer, Marco Roos en Erik Slootweg.

DE REDACTIE